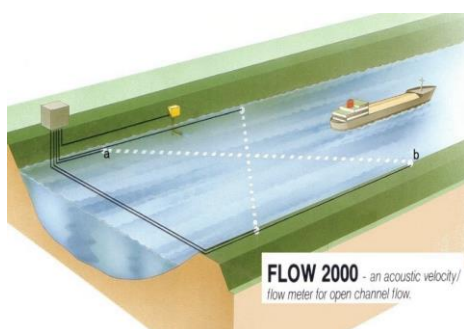

RWS INFORMATIE -

Ontwerp Integraal Veiligheid Plan (IVP) Debiet

Aanbesteden Debiet LMW

Coördinator Ontwerpfase
Coördinator Uitvoeringsfase

Jeroen Takkenberg
ON na aanbesteden

Colofon

Documentinformatie

Uitgegeven door *Aanbesteden Debiet LMW*
Technisch manager *Jeroen Takkenberg*
Telefoon *0655795779*
Opgesteld door *Jeroen Takkenberg*
Versie *0.01*
Status *Eerste concept*

Acceptatie			
Uitgegeven door:		Paraaf:	Datum:
Opsteller(s)	<i>Jeroen Takkenberg</i>		<i>Datum</i>
Vrijgave Technisch manager Debiet:	<i>Jeroen Takkenberg</i>		<i>Datum</i>
Vrijgave CIV V&G-Coördinator	Nog niet bekend		<i>Datum</i>
Vaststelling Project Manager:	<i>Tjeerd Schrier</i>		<i>Datum</i>

Versiebeheer		
Versie	Datum	Reden van uitgifte/wijzigingen
<i>0.01</i>	<i>29-7-2024</i>	<i>Opstellen stukken aanbesteden Debiet</i>
<i>Versienummer</i>	<i>Datum</i>	<i>Reden van uitgifte</i>
<i>Versienummer</i>	<i>Datum</i>	<i>Reden van uitgifte</i>

Inhoud

Inleiding	5
1	Uitgangspunten en randvoorwaarden 7
1.1	Beleidsverklaring DG 7
1.2	Ambitie en doelen 8
1.3	Gedragregels voor projectmedewerkers 8
1.4	Relevante veiligheidsdomeinen 8
2	Het project Veiligheid en Debiet9
2.1	Reikwijdte en grenzen project9
2.2	Betrokken partijen9
2.3	Coördinator Ontwerpfase, PIV, CIV VGC en Coördinator Uitvoeringsfase 10
2.4	Planning van de werkzaamheden 11
3	Veiligheid, KIVIP en Technisch Manager 12
3.1	Veiligheid, KIVIP en Technisch Manager 12
4	Veiligheidsdomeinen Debiet, Ontwerp RI&E en maatregelen 14
4.1	Arbeidsveiligheid 14
4.2	Verkeersveiligheid 15
4.3	Nautische veiligheid 15
4.4	Elektrische Veiligheid 15
4.5	Constructieve veiligheid 15
4.6	Sociale veiligheid 16
4.7	Brandveiligheid 16
4.8	Integrale beveiliging 17
5	Afspraken 18
6	Wijze van toezicht19
7	Verantwoording van BTO-keuzen 20
8	Opleiding en instructie 21
Bijlage A	Definities 22
Bijlage B	Ontwerp RI&E 24

Inleiding

Dit IVP is de invulling van het wettelijk vereiste V&G plan voor arbeidsveiligheid, uitgebreid met de overige specifieke veiligheidsdomeinen voor Rijkswaterstaat. Als Opdrachtgever heeft Rijkswaterstaat de verantwoordelijkheid om tijdens de ontwerpfase dit IVP:

- Op te (laten) stellen en;
- Onderdeel te laten zijn van het contractdossier en;
- Beschikbaar te stellen op de bouwlocatie alvorens de uitvoeringswerkzaamheden van start gaan (= moment dat opdrachtnemers op de bouwlocatie komen”).

Als er fysieke werkzaamheden op de bouwlocatie worden uitgevoerd, is de opdrachtnemer vervolgens verantwoordelijk voor het uitvoeren van dit IVP en het actualiseren ervan zodra de uitvoeringswerkzaamheden daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij risicovolle werkzaamheden of als via een ander contract een nieuwe partij op de bouwlocatie werkzaamheden gaat verrichten. In deze gevallen zal de Coördinator Uitvoeringsfase namens de opdrachtnemer, in overleg met de Coördinator Ontwerpfase namens de opdrachtgever, moeten zorgen voor de noodzakelijke afstemming en coördinatie.

Dit IVP is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1: een beschrijving van de RWS veiligheidsambitie alsmede de project specifieke veiligheidsdoelstellingen.
- Hoofdstuk 2: een beschrijving van het tot stand te brengen bouwwerk, een overzicht van de betrokken ondernemingen op de bouwlocatie, de naam van de coördinator Ontwerpfase en van de coördinator Uitvoeringsfase;
- Hoofdstuk 3: de maatregelen die volgen uit de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in bijlage B;
- Hoofdstuk 4: de afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in hoofdstuk 3;
- Hoofdstuk 5: de wijze waarop toezicht op de maatregelen wordt uitgeoefend;
- Hoofdstuk 6: de bouwkundige, technische en organisatorische keuzen die in verband met de veiligheid en gezondheid van de werknemers en zelfstandigen in de uitvoeringsfase worden gemaakt alsmede de onderzoeken en rapporten die de onderbouwing van deze keuzen ondersteunen;
- Hoofdstuk 7: de wijze waarop voorlichting en instructie aan de werknemers op de bouwplaats wordt gegeven.
- Bijlage B: een inventarisatie en evaluatie van de specifieke gevaren voor het betreffende bouwwerk (de objectrisico's) en specifieke gevaren die het gevolg zijn van de gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de bouwwerkzaamheden en in voorkomend geval van de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden (de samenlooprisico's);

Dit IVP is een coördinatie document dat zal worden aangepast indien wijzigingen in de praktijk daar aanleiding toe geven. Zie hiervoor de tabel “versiebeheer” in de colofon. Voorbeeld: in het IVP voor een vijfjarig onderhoudscontract kan bij de voorbereiding nog niet worden voorzien welke partijen in het vijfde jaar ingeschakeld gaan worden. Zodra dat wel bekend is, zal het IVP hierop moeten worden aangepast.

Indien volledig ingevuld en correct gebruikt voldoet dit IVP aan de wettelijk vereisten voor een V&G-plan; hierdoor is een separaat V&G-plan niet nodig.

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden

1.1 Beleidsverklaring DG

Met deze beleidsverklaring beloven we dat we ons uiterste best gaan doen om onze maatschappelijke taken zo veilig mogelijk uit te voeren over de volle breedte van ons werkgebied.

Het is onze plicht en onze ambitie om ons land te beschermen tegen hoog water. De gebruikers moeten onze wegen en vaarwegen, oppervlaktewateren en objecten veilig kunnen gebruiken. Ook het werken aan de veiligheid van de omwonenden van ons werkgebied is onze zorg. Bovendien zorgen we ervoor dat iedereen die bij Rijkswaterstaat of in onze opdracht werkt, zijn of haar werk veilig kan doen.

We streven naar een proactief veiligheidsniveau op de veiligheidscauturladder. Dit betekent dat we binnen Rijkswaterstaat continu gericht zijn op het voorkomen van veiligheidsrisico's en incidenten en dat blijven doen.

Dat doen we door actief en effectief samen te werken aan veiligheid en goed af te stemmen. Zowel binnen Rijkswaterstaat als met onze maatschappelijke partners en met behoud van ieders verantwoordelijkheid. Rijkswaterstaat heeft daarin een voorbeeldfunctie en neemt een voortrekkersrol.

Wij werken daaraan volgens een veiligheidsmanagementsysteem dat erop is gericht de veiligheidssituatie van onze objecten en infrastructuur continu te verbeteren. Over de voortgang en de resultaten daarvan leggen we verantwoording af.

Als het gaat om de arbeidsveiligheid streven we naar nul doden en nul ernstig gewonden. Als anderen werken op onze terreinen, zorgen we ervoor dat ook zij voldoen aan de veiligheidseisen en –normen die we aan onze eigen medewerkers stellen.

Wij kennen de belangrijkste veiligheidsrisico's op onze netwerken. We werken continu samen aan het beter beheersen ervan en ontwikkelen het leiderschap, de kennis en het vakmanschap dat daarvoor nodig is.

Bovendien investeren we in een open cultuur die erop gericht is samen continu te verbeteren, te leren en elkaar scherp te houden. Een cultuur waarin we open het gesprek aangaan over risico's, dilemma's, fouten en onveilig gedrag.

Als het nodig is, spelen we veerkrachtig, daadkrachtig en professioneel in op gevaarlijke situaties en incidenten. We communiceren hier eerlijk, open, tijdig en correct over en werken aan goede voorlichting over de veiligheid op en rond onze netwerken.

Tenslotte analyseren we incidenten om daarvan te leren. Opdat we maatregelen kunnen nemen om die incidenten in het vervolg te voorkomen. Daarmee krijgen we een steeds scherper oog voor nieuwe ontwikkelingen die de veiligheid in ons werkgebied bedreigen.

Januari 2021

*Michèle Blom
Directeur-generaal Rijkswaterstaat*

1.2 Ambitie en doelen

Rijkswaterstaat heeft zich gecommitteerd aan een proactieve en integrale aanpak van veiligheidszorg voor:

- Medewerkers en andere betrokkenen;
- Gebruikers van de wegen en de vaarwegen;
- Omwonenden.

Met als streven: nul doden en nul ernstig gewonden.

Deze algemene ambitie is door de opdrachtgever en het projectteam aanbesteden Debiet voor dit specifieke project vertaald in de volgende project specifieke doelen:

1. Veiligheid Debiet borgen tijdens ontwerpfase en aanbesteden;
2. Veiligheid Debiet borgen tijdens inkoop en gunning;
3. Veiligheid borgen in de uitvoeringsfase;
4. Veiligheid naar niveau 3 op de veiligheidscultuurladder voor Debiet.

1.3 Gedragsregels voor projectmedewerkers

Voor dit project gelden de volgende gedragsregels:

1. Ik heb een voorbeeldfunctie.
2. Ik neem veiligheid altijd mee in mijn werk.
3. Ik zorg voor een veilige werkomgeving.
4. Ik stop elke klus die niet veilig voelt.
5. Ik meld (bijna)ongevallen altijd via 0800-8002 en bespreek deze.
6. Ik zorg voor de juiste persoonlijke bescherming (PBM's).

1.4 Relevante veiligheidsdomeinen

Voor dit project zijn de volgende aangekruiste veiligheidsdomeinen relevant:

☒ Arbeidsveiligheid (altijd relevant)	☒ Elektrische veiligheid
☒ Verkeersveiligheid	☐ Tunnelveiligheid
☒ Nautische veiligheid	☒ Constructieve veiligheid
☐ Veiligheid tegen overstromen	☒ Sociale veiligheid
☐ Externe veiligheid	☒ Brandveiligheid
☐ Machineveiligheid	☒ Integrale beveiliging

De aangekruiste veiligheidsdomeinen worden behandeld in dit Ontwerp IVP. Deze veiligheidsdomeinen zijn in voorbereiding van het aanbesteden van Debiet geselecteerd. De definities van bovengenoemde veiligheidsdomeinen kun je terugvinden in Bijlage A.

2 Het project Veiligheid en Debiet

2.1 Reikwijdte en grenzen project

2.1.1 Omschrijving van het project/bouwwerk

Instrumenten ADM en H-ADCP. Debiet zorgt voor de nationale veiligheid van de vitale processen keren en beheren waterkwantiteit, drinkwatervoorziening en scheepvaart afwikkeling

2.1.2 Locaties van de bouwwerken (fysieke grenzen)

Invoegen plaatje locaties ADM en H-ADCP

2.2 Betrokken partijen

Deze paragraaf bevat een overzicht van alle betrokken partijen, die belang hebben bij dit IVP.

2.2.1 Opdrachtgever

Organisatie	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
	Directoraat Generaal Rijkswaterstaat
Naam	<i>Naam</i>
Bezoekadres	<i>Adres</i>
Postcode en Plaats	<i>Postcode, Plaats</i>
Telefoonnummer	<i>Telefoonnummer</i>
Emailadres	<i>Emailadres</i>

2.2.2 Opdrachtnemer(s)

Organisatie	<i>Naam</i>
Naam	<i>Naam</i>
Bezoekadres	<i>Adres</i>
Postcode en Plaats	<i>Postcode, Plaats</i>
Telefoonnummer	<i>Telefoonnummer</i>
Emailadres	<i>Emailadres</i>

2.3 Coördinator Ontwerpfase, PIV, CIV VGC en Coördinator Uitvoeringsfase

2.3.1 Coördinator Ontwerpfase, namens de opdrachtgever

N.B. De wettelijke Ontwerpfase loopt totdat de schop de grond in gaat en eindigt dus niet na Contractgunning. In voorkomende gevallen kunnen Ontwerpfase en Uitvoeringsfase parallel lopen.

Coördinator Ontwerpfase

Organisatie	<i>CIV-IGA-RDD</i>
Naam	<i>Jeroen Takkenberg</i>
Bezoekadres	<i>Derde Werelddreef 1</i>
Postcode en Plaats	
Telefoonnummer	
Emailadres	

2.3.2 Projectadviseur Integrale Veiligheid (PIV)

Binnen het IPM-team van de opdrachtgever is het de intentie dat een Projectadviseur Integrale Veiligheid wordt aangesteld, welke zich bezighoudt met het ondersteunen op gebied van de Integrale Veiligheidsthema's. De PIV werkt nauw samen met de coördinatoren VGC ON, AIV CIV en interne VGC (OG). Hij voert onder andere de volgende werkzaamheden uit:

- Het toetsen en verder uitwerken van veiligheidsdocumentatie (ontwerp IVP, IVD en Object RI&E) van de opdrachtnemer (zoals ook: werkplannen en het V&G-plan uitvoeringsfase);
- Advisering van OG en ON op het gebied van Integrale Veiligheidsthema's;
- Veiligheids- en waarnemingsrondes tijdens meetwerkzaamheden;
- Begeleiden van Safety Walks;
- Inventarisering van incidenten inclusief analyse tijdens ieder voortgangsoverleg door het IPM-team. De inventarisatie wordt gedeeld met de projectadviseur integrale veiligheid;
- Bijdrage aan T-rapportages;
- Bijwonen van SCB-toetsingen m.b.t. veiligheid als materiedeskundige.
- Er zijn afspraken gemaakt met de Opdrachtnemer(s) over het melden van onveilige situaties of handelingen. Alle gevaarlijke situaties en incidenten, ongeacht wie de veroorzaker is, dienen gemeld te worden zodat geleerd kan worden en de veiligheid op het project verbeterd wordt. De rol van Projectadviseur Integrale Veiligheid (PIV) wordt door OG ingevuld.

2.3.3 V&G-Coördinator Opdrachtgever

V&G-Coördinator Opdrachtgever

Organisatie	<i>CIV</i>
Naam	<i>Nog niet bekend</i>
Bezoekadres	<i>Adres</i>
Postcode en Plaats	<i>Postcode, Plaats</i>
Telefoonnummer	<i>Telefoonnummer</i>
Emailadres	<i>Emailadres</i>

2.3.4 Coördinator Uitvoeringsfase, namens de Opdrachtnemer

Nog niet bekend.

N.B. de wettelijke Uitvoeringsfase begint als “de schop in de grond gaat”.

Coördinator Uitvoeringsfase

Organisatie	<i>Naam</i>
Naam	<i>Naam</i>
Bezoekadres	<i>Adres</i>
Postcode en Plaats	<i>Postcode, Plaats</i>
Telefoonnummer	<i>Telefoonnummer</i>
Emailadres	<i>Emailadres</i>

2.4 Planning van de werkzaamheden

Beoogde datum aanvang werkzaamheden op bouwlocatie/in areaal	<i>Datum</i>
Beoogde datum einde werkzaamheden	<i>Datum</i>
Beoogde uitvoeringsduur	<i>Uitvoeringsduur (optioneel)</i>
Beoogde meerjarige onderhoudsperiode	<i>Uitvoeringsduur (optioneel)</i>

3 Veiligheid, KIVIP en Technisch Manager

3.1 Veiligheid, KIVIP en Technisch Manager

Veiligheid is integraal onderdeel van ons werk, ook als wij activiteiten uitbesteden aan anderen. Op grond van de Arbeidsomstandighedenwet (Arbobesluit) is het een gezamenlijke verantwoordelijkheid van én opdrachtgever (RWS) én de opdrachtnemer om de veiligheid en gezondheid van de werknemers in de uitvoeringsfase te borgen. Dit vraagt dus iets van Rijkswaterstaat, zowel bij de voorbereiding van een aanbesteding, als tijdens de realisatie.

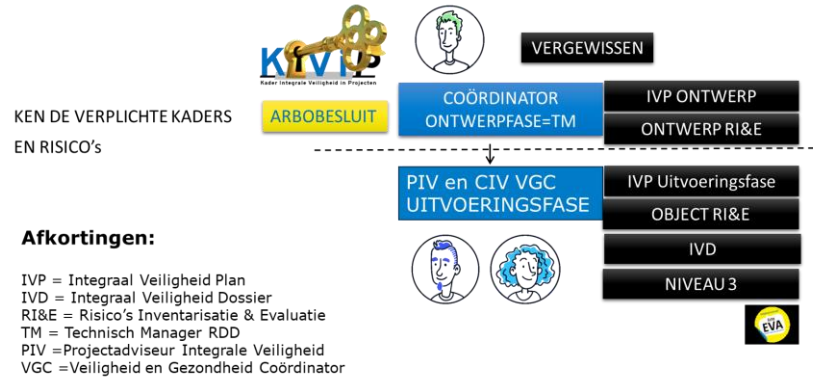
In de afgelopen jaren hebben GPO en PPO, samen met de Nederlandse Arbeidsinspectie, gewerkt aan het doorlichten en verbeteren van onze eigen werkprocessen. Dit heeft onder meer geresulteerd in het Kader Integrale Veiligheid in Projecten (KIVIP), opgenomen in de werkwijzer RWS. Het kader gaat uit van een centrale rol voor de Technisch Manager (TM).

RWS is recent gecertificeerd op niveau 3 op de veiligheidscultuurladder. Dat betekent dat het KIVIP 3.4.0 ook écht gebruikt moet worden als leidend kader bij de CIV (waaronder IGA), en niet alleen een aangelegenheid van PPO en GPO is, waar de veiligheidsaanpak van oorsprong op is gebaseerd. Het KIVIP kent rollen die de RDD en VM niet apart ingevuld heeft: Omgevingsmanager en Manager Project-beheersing. Wel kent het KIVIP de rollen Projectmanager, Technisch Manager en Contractmanager/-adviseur(s).

De Technisch Manager (TM) is operationeel verantwoordelijk voor veiligheid in het project. Sinds mei 2023 is in het KIVIP bepaald dat de Technisch Manager ook de Coördinator Ontwerpfase (CO) Integrale Veiligheid is. De CO coördineert de vergewisplicht, het opstellen van het Ontwerp en uitgewerkt Integraal Veiligheid Plan (IVP) en het opstellen/bijstellen van het Integraal Veiligheid Dossier (IVD) en object RI&E.

De Technisch Manager RDD is binnen het kader KIVIP verantwoordelijk voor het starten van het proces van vergewissen, het IVP-ontwerpfase en IVD/Object RI&E. De Technisch Manager RDD wordt daarbij geholpen door een Veiligheid en Gezondheid Coördinator (VGC) en Projectadviseur Integrale Veiligheid (PIV).

Veiligheid vanuit RWS, producten en rollen:

4 Veiligheidsdomeinen Debiet, Ontwerp RI&E en maatregelen

In dit hoofdstuk worden verder de veiligheidsdomeinen met ontwerp RI&E en maatregelen beschreven waarmee de geïdentificeerde risico's (bijlage B) worden gemitigeerd (gereduceerd). Hoewel het hele IVP een dynamisch document is, en geactualiseerd wordt zodra de werkzaamheden daartoe aanleiding geven, geldt dit zeker voor dit hoofdstuk.

4.1 Arbeidsveiligheid

Het wegnemen van en/of het preventief beheersen van risico's bij de uitvoering van werkzaamheden door medewerkers van Rijkswaterstaat en door diegenen die voor RWS werken.

Arbeidsveiligheid betekent het wegnemen van en/of het preventief beheersen van risico's bij de uitvoering van werkzaamheden door medewerkers van Rijkswaterstaat en door diegenen die voor RWS werken.

4.1.1 *Risico's Arbeidsveiligheid*

De grootste risico's ten aanzien van arbeidsveiligheid zijn:

- Werknemers vallen van hoogte bij het uitvoeren van meetwerkzaamheden, bijvoorbeeld doordat hoogteverschillen onvoldoende zijn afgeschermd.
- Werknemers verdrinken bij werkzaamheden in de buurt van het water, doordat er onvoldoende afscherming aanwezig is.
- Werknemers worden plotseling blootgesteld aan extreme weersomstandigheden, zoals bliksem, zware regenval, windstoten of extreme hitte/kou.
- Werknemers worden geëlectrocuteerd bij meetwerkzaamheden in de buurt van onder spanning staande delen.
- Aanrijding doordat werknemers lange afstanden moeten rijden en vermoeid of afgeleid raken onder het rijden.
- Werknemers zijn onvoldoende op de hoogte van de object specifieke risico's.

4.1.2 *Maatregelen Arbeidsveiligheid*

De volgende maatregelen dienen te worden genomen, zodat de Opdrachtnemer de veiligheid kan borgen:

- De OG dient ON periodiek te toetsen ten aanzien van integrale veiligheid;
- De OG dient dit IVP inclusief RI&E te hebben verstrekt aan ON;
- De OG dient bij de beheerder/regionale dienst het Integraal Veiligheid Dossier op te vragen en deze te verstrekken aan de ON;
- De ON dient te handelen conform de huisregels van de regionale dienst en huisregels van Rijkswaterstaat;
- De ON voert geen destructieve handelingen uit aan de objecten;

- De ON dient met de beheerder/regionale dienst af te stemmen over specifieke objectrisico's;
- De ON dient met de objectdeskundige (en ter plaatse met de bedienaar) de werkzaamheden van de meetwerkzaamheden af te stemmen.
- De ON dient voorlichting en instructie te geven voorafgaand aan de werkzaamheden.
- De ON dient melding te maken van alle gevaarlijke situaties en ongevallen aan de technisch manager van OG.
- De ON dient de geïnventariseerde risico's te beheersen door adequate veiligheidsmaatregelen te nemen conform de arbeid hygiënische strategie conform de Arbeidsomstandighedenwet artikel 3 lid 1 sub b.

4.2 Verkeersveiligheid

Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers op de weg

4.3 Nautische veiligheid

Het wegnemen van en/of preventief beheersen risico's voor verkeersdeelnemers op de vaarweg en op zee.

4.4 Elektrische Veiligheid

Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van elektrische installaties.

ON zal werkzaamheden uitvoeren aan bestaande installatie, o.a. aan openbare verlichting, slagbomen en weggebonden systemen. Hiervoor dient hij te werken conform de BEI en een werkplan BEI op te stellen zodat duidelijk is hoe de verschillende taken en verantwoordelijkheden worden ingevuld. In paragraaf 2.2 worden de **installatie verantwoordelijke** van RWS genoemd waarmee afstemming dient plaats te vinden.

4.5 Constructieve veiligheid

Het wegnemen van en (proactief) beschermen tegen risico's van bezwijken van een constructie.

Dit aspect is afgedekt middels Wet- en Regelgeving met o.a. het Bouwbesluit en de EuroCodes en voor een deel wordt dit standaard opgenomen in ontwerp- en bouwcontracten. Daarnaast dienen de werkzaamheden en materiaalkeuzes aan de

ROK te voldoen. Opdrachtnemer dient de constructieve veiligheid te borgen. Van ON wordt verwacht dat hij naast geldende wet- en regelgeving omtrent dit onderwerp zijn prosessen en deskundigheid het zelfde, of op vergelijkbare wijze, invult zoals deze beschreven zijn op het Kennis Portaal Constructieve veiligheid. Binnen Rijkswaterstaat is het Kader "Borging constructieve veiligheid in de realisatiefase (24 april 2011) van kracht. Hierin zijn de top risico's beschreven die in het risicoregister van OG dienen te worden opgenomen.

Als toprisico in de ontwerpfase is het volgende beschreven: Het ontwerpproces wordt onvoldoende beheerst op het aspect constructieve veiligheid. Mogelijk oorzaken zijn: '

1. Onvoldoende coördinatie en regie constructieve processen in de ontwerpfase
2. Geselecteerde constructeurs onvoldoende deskundig
3. Belangrijke constructieve risico's worden niet geïdentificeerd en/ of beheerst
4. Berekeningen en tekeningen zijn niet aantoonbaar of onvoldoende gecontroleerd (4 ogen principe) en/of geverifieerd.

4.6

Sociale veiligheid

Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor medewerkers van RWS en gebruikers van onze voorzieningen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door of dreigt van de kant van menselijk handelen in de openbare ruimte.

4.7

Brandveiligheid

Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van brand.

De bescherming en veiligheid van personen met betrekking tot brand en de gevolgen daarvan, en het voorkomen en beschermen van constructie tegen (de gevolgen van) brand.

Brandveiligheid is en blijft een belangrijke veiligheidszorg in Nederland. De regelgeving op gebied van brandveiligheid is deels vastgelegd binnen het thema Constructieve Veiligheid (eisen aan weerstand tegen brandbelasting).

Daarnaast hangt brandveiligheid nauw samen met Hulpverlening. Denk bij dit aspect ook aan de communicatie met de hulpdiensten (Veiligheidsregio).

4.7.1

Risico's brandveiligheid

Bijlage B Ontwerp RI&E Veiligheid Debiet moet verder worden opgezet en aangevuld.

4.7.2

Maatregel:

1. Voor de scope van dit contract zal het vooral betrekking hebben op de instandhouding van bestaande blusinstallaties en de mogelijk opslag van materieel in de nabijheid van bestaande objecten.
2. Het oefenen met ontruimingen voor brand.
3. Het duidelijk aangeven van nooduitgangen in geval van brand.

4.8 **Integrale beveiliging**

De bescherming of veiligheid van inrichtingen, personen en infrastructuur tegen moedwillige verstoringen.

De term Security wordt internationaal gehanteerd voor zowel fysieke beveiliging als informatiebeveiliging. Binnen het Ministerie van I&M wordt de term integrale beveiliging gebruikt voor het integreren van de deelgebieden:

1. Fysieke beveiliging,
2. Informatiebeveiliging,
3. Bescherming persoonsgegevens (AVG, privacy),
4. (Persoonlijke) Integriteit.

In Nederland is fysieke beveiliging primair gericht tegen fraude, diefstal en vandalisme, in enkele sectoren echter ook tegen terrorisme. Dit geldt ook voor de RWS-sectoren 'Keren en beheren oppervlaktewater' en 'transport'.

4.8.1 *Top risico Integrale beveiliging*

Vitale delen van het object zijn voor onbevoegden vrij te betreden met risico's voor de beschikbaarheid.

4.8.2 *Maatregel:*

1. Er is fysiek beveiligd, zodat alleen bevoegden toegang hebben tot locatie, gebouw en apparatuur.
2. ON toetst SCB de VSE en VSP Security (Informatiebeveiliging) en levert een ingevulde Security "Comply or Explain"-lijst op.

5 Afspraken

6 Wijze van toezicht

7 Verantwoording van BTO-keuzen

8 Opleiding en instructie

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat hebben de e-learning Integrale Veiligheid gevolgd op het Leerportaal van I&W.

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat die regelmatig op de bouwplaats komen zijn VCA-VOL gecertificeerd.

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat die op een bouwplaats komen van een aannemer, die aangesloten is bij de Governance Code Veiligheid in de Bouw, beschikken over een geldige GPI.

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat hanteren de Veiligheidshuisregels Rijkswaterstaat.

Bijlage A Definities

Algemene definities	
Veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's die kunnen leiden tot letsel of economische of milieuschade.
Integrale veiligheid	Alle veiligheidsdomeinen van een systeem in samenhang beschouwd, gedurende de volledige lifecycle van een object of een netwerkschakel.
Risico	Een risico is een onzekere toekomstige gebeurtenis met negatieve consequenties, op het gebied van persoonlijk leed, economische en milieuschade en imagoschade. Onder veiligheidsrisico's worden met name de eerste twee verstaan. Een risico wordt veelal beschreven als product van kans van optreden en gevolg.
Beheersen van Risico's	Indien het risico niet kan worden weggenomen dient het op een voor RWS acceptabel niveau te worden gebracht. Acceptabel is een op basis van de risicomatrix afgewogen risico. Het restrisico moet expliciet afgewogen cf kader VM

Definities veiligheidsdomeinen	
NB Onderstaande veiligheidsdomeinen zijn van toepassing gedurende alle levensfasen van een object (kunstwerk, (vaar)wegvak, machine, installatie, etc.)	
Arbeidsveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's bij de uitvoering van werkzaamheden door medewerkers van Rijkswaterstaat en door diegenen die voor RWS werken.
Verkeersveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers op de weg.
Nautische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen risico's voor verkeersdeelnemers op de vaarweg en op zee.
Waterveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van overstromen, wateroverlast en waterschaarste.
Externe veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van incidenten met gevaarlijke stoffen langs transportroutes (weg, water, spoor, buisleiding) of stationaire installatie.
Machineveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van machines.
Elektrische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van elektrische installaties.
Tunnelveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers in tunnels.
Constructieve veiligheid	Het wegnemen van en (proactief) beschermen tegen risico's van bezwijken van een constructie.
Sociale veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor medewerkers van RWS en gebruikers van onze voorzieningen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door of dreigt van de kant van menselijk handelen in de openbare ruimte.
Brandveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van brand.
Integrale beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.

Definities binnen Integrale beveiliging	
Fysieke beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van fysiek menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Informatiebeveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag in de vorm van indringing in de informatiesystemen (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Bescherming persoonsgegevens	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van onrechtmatig en/of onrechtvaardig gebruik van persoonsgegevens.

Bijlage B Ontwerp RI&E

Deze bijlage bevat de concrete risico's verbonden aan werkzaamheden binnen de projectscope, te weten objectspecifieke risico's en samenlooprisico's. Deze vormen de basis voor de maatregelen, afspraken en wijze van toezicht zoals beschreven in dit IVP.